

واکاوی وضعیت اقتصادی باشگاههای ورزشی در دوران کرونا

کد موضوعی: ۲۷۰
شماره مسلسل: ۱۷۸۲۰
معاونت مطالعات فرهنگی
آبان ماه ۱۴۰۰

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	وضعیت موجود باشگاههای ورزشی
۱۱	جمع‌بندی
۱۳	پیشنهادها
۱۶	پیوست

واکاوی وضعیت اقتصادی باشگاههای ورزشی در دوران کرونا

چکیده

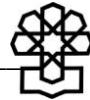
وضعیت کنونی باشگاه های ورزشی در دوره کرونا نشان می دهد که تغییر کاربری باشگاهها شتاب گرفته است؛ مربیان بی شماری بیکار شده اند؛ کم تحرکی افزایش یافته است؛ کارکنان باشگاه ها بیکار شده اند؛ احتمال ابتلا به نوع شدید کرونا و بیماری های غیرواگیر بهدلیل کم تحرکی افزایش یافته است؛ تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش به میزان چشمگیری کاهش یافته است و از زمان شیوع تاکنون ۶۰۰۰ باشگاه در سطح کشور تعطیل شده یا تغییر کاربری داده اند و جمعیت ورزشکاران سازمان یافته از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به حدود یک میلیون نفر کاهش یافته است.

این شرایط به این معناست که صنعت باشگاه داری ایران مستقیماً با خطر ورشکستگی روبرو شده است. از جمله راهکارهای اثربخش برای خروج از وضعیت کنونی عبارتند از: بخشدگی اجاره اماکن ورزشی توسط وزارت ورزش و جوانان، ادارات کل ورزش و جوانان، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور و دیگر سازمان های دولتی؛ کارشناسی مجدد اجاره بهای سال ۱۴۰۰ و تأمین تنفس یک ساله برای بازپرداخت وام ها بهدلیل اینکه وام های دریافتی توسط باشگاه ها هیچ تنفسی ندارند و در این شرایط که عملاً باشگاه ها تعطیل هستند نیز بانک ها نسبت به دریافت اقساط و

سودهای آنها اقدام می کنند. برگزاری لی گ آمادگی جسمانی آنلاین ازسوی شهرداری های سراسر کشور با همکاری فدراسیون ورزش های همگانی در سطوح محله، منطقه، شهر، استان و ملی یکی از راهکارهای مناسب در شرایط کرونای است.

مقدمه

ورزش، امروزه بخش مهمی از زندگی افراد را دربرمی گیرد و با شیوع ویروس کرونا، صنعت ورزش نیز به عنوان صنعت فعال و تأثیرگذار با شرایطی متفاوت مواجه است. بسیاری از مسابقات ورزشی در سراسر جهان متوقف شدند و با تعطیلی اماكن ورزشی، بحران هایی برای این صنعت به وجود آمده است به نحوی که المپیک ۲۰۲۰ توکیو در سال ۲۰۲۱ (مردادماه ۱۴۰۰) برگزار شد این در حالی است که این تأخیر یک ساله در عمر ۱۲۴ ساله المپیک نوین کم سابقه بوده است و برای دومین بار است که این اتفاق برای المپیک رخ می دهد. از این رو در شرایط کنونی، مدیریت ورزش در سطح ملی و بین المللی به یک نیاز اساسی تبدیل شده است، زیرا ورزش علاوه بر بالا بردن ایمنی بدن برای مقابله با ویروس کرونا موجب حفظ سلامت ذهنی و روانی افراد نیز می شود از این رو یکی از عوامل مهمی به حساب می آید که در شرایط کنونی باید به درستی مدیریت شود. تعویق افتادن بازی های المپیک ۲۰۲۰ توکیو برای یک سال موجب شده تا فرصت و زمان باقی مانده برای المپیک ۲۰۲۴ پاریس، سه سال و بازی های آسیایی ۲۰۲۲ چین نیز یک سال باشد که این نظام برنامه ریزی ورزش قهرمانی را با چالش هایی مواجه می سازد.

وضعیت موجود باشگاه‌های ورزشی

الف) فعالیت باشگاه‌های ورزشی

بررسی‌ها نشانگر آن است که حدود ۲۹ هزار باشگاه ورزشی به صورت عمومی (آماتوری) و حرفه‌ای در سطح کشور فعالیت دارند که طبق آمار رسمی ارائه شده از سوی وزارت ورزش و جوانان ۲۵ هزار ۷۸۲ باشگاه دارای مجوز رسمی هستند که حدود ۱۵۰ هزار نفر به عنوان مربی (زن و مرد) مشغول به کار هستند و به صورت میانگین اگر هر باشگاه حداقل ۱۰ پرسنل (زن و مرد) را در رده‌های مختلف اداری استخدام کرده باشند نزدیک به ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار نفر پرسنل فعال دارند که حدود ۱۵ ماه است با تصمیم‌های ستاد پیشگیری و مقابله با کرونا با تعطیلی مواجه شده اند و بهدلیل تعطیل شدن باشگاه‌ها، شغل و منابع مالی خود را از دست داده و کاملاً بیکار شده‌اند.

از سوی دیگر، این را نیز باید در نظر داشت که این حجم از بیکاری آن هم فقط در بخش خصوصی چه میزان آسیب‌های اجتماعی را برای دولت، خانواده‌ها و حتی اجتماع بفهرس خواهد داشت.

اگر این ۲۵ هزار باشگاه مجوزدار را به عنوان ۲۵ هزار واحد کسب‌وکار در نظر داشت با توجه به هزینه‌های موجود در امر باشگاه داری و همچنین، نبود درآمدزاوی و در حالت خوشبینانه کسب حداقل درآمد موجب می‌شود که فاصله زیاد و تفاوت چشمگیری بین میزان هزینه‌ها و میزان درآمدهای باشگاه‌ها ایجاد شود. از سوی دیگر، تاکنون حدود ۶۰۰۰ باشگاه به صورت کامل تعطیل شده است و یا تغییر کاربری و شغل داده اند که یکی از دلایل عدمه نبود حمایت منطقی و اثربخش مبتنی بر کار کارشناسی در بدن

دولت است و چه بسا این میزان تعطیلی باشگاه های ورزشی در آینده نزدیک افزایش چشمگیرتری داشته باشد.

از سوی دیگر، همه گیری کرونا موجب کاهش چشمگیر جمعیت تحت پوشش ورزش قهرمانی از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به حدود یک میلیون نفر شده است.

جدول ۱. آمار باشگاه های ورزشی در استان های سراسر کشور^۱

استان	تعداد باشگاه های بانوان	تعداد باشگاه های آقایان	تعداد باشگاه های دومنظوره	مجموع
آذربایجان شرقی	۱۱۹	۵۰۳	۵۸۳	۱۲۰۵
آذربایجان غربی	۱۶۴	۲۸۵	۲۲۶	۶۸۵
اردبیل	۵۲	۱۹۳	۱۴۵	۳۹۰
البرز	۲۲۳	۳۵۰	۸۱۸	۱۴۰۱
اصفهان	۲۵۰	۴۰۵	۸۰۸	۱۴۶۳
ایلام	۷۹	۲۰۷	۱۱۲	۳۹۸
بوشهر	۱۳۷	۴۹۰	۱۷۸	۸۰۵
تهران	۶۷۳	۱۳۲۴	۴۱۰۹	۶۱۰۶
چهارمحال بختیاری	۴۳	۱۵۲	۲۶۰	۴۵۵
خراسان جنوبی	۹	۸۶	۶۹	۱۶۴
خراسان شمالی	۴۰	۴۵	۸۳	۱۶۸
خراسان رضوی	۳۲۰	۶۱۹	۸۱۸	۱۷۵۷
خوزستان	۱۹۹	۵۲۴	۳۵۸	۱۰۸۱
زنجان	۵۷	۹۹	۱۶۵	۳۲۱
سمنان	۶۳	۱۵۳	۱۳۷	۳۵۳
سیستان و بلوچستان	۵۸	۹۵	۴۳	۱۹۶
فارس	۱۲۵	۳۴۴	۵۴۳	۱۰۱۲
قزوین	۵۹	۲۱۰	۱۶۸	۴۳۷

۱. آمار ارائه شده وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۴۰۰.

استان	تعداد باشگاههای بانوان	تعداد باشگاههای آقایان	تعداد باشگاههای دومنظوره	مجموع
قم	۳۰	۵۴	۱۸۶	۲۷۰
کردستان	۹۰	۱۴۶	۱۷۷	۴۱۳
کرمان	۱۹۲	۲۷۸	۲۲۰	۷۰۰
کرمانشاه	۸۰	۲۸۱	۱۹۶	۵۵۷
کهگیلویه و بویراحمد	۳۷	۱۳۰	۸۱	۲۴۸
گلستان	۳۶	۶۸	۱۲۷	۲۴۱
گیلان	۱۰۹	۵۳۹	۵۰۷	۱۱۵۵
لرستان	۱۴۸	۳۵۶	۱۱۳	۶۱۷
مازندران	۱۹۲	۵۸۲	۷۴۲	۱۵۱۶
مرکزی	۷۰	۱۵۹	۱۴۹	۳۷۸
هرمزگان	۵۰	۲۸۴	۱۰۱	۴۳۵
همدان	۱۶۴	۴۴	۹۹	۳۰۷
یزد	۵۳	۱۰۸	۳۸۷	۵۴۸
جمع کل	۳۹۳۱	۹۱۱۳	۱۲۷۳۸	۲۵۷۸۲

- فعالیت حداقل ۱۰۰ نفر در هر باشگاه = $۲/۵۷۸/۲۰۰$ نفر (دو میلیون و پانصد و هفتاد و هشت هزار و دویست)

- سرمایه حداقل ۲۰۰ میلیون تومان در هر باشگاه = $۵/۱۵۶/۴۰۰/۰۰۰$ (پنج هزار و یکصد و پنجاه و شش میلیارد و

چهارصد میلیون تومان)

- حداقل مساحت ۱۵۰ متر برای هر باشگاه = $۳/۸۶۷/۳۰۰$ متر مربع فضای ورزشی

- حداقل نیروی پرسنلی فعال در هر باشگاه ۱۰ نفر = $۲۵۷/۸۲۰$

ب) کسبوکار نیم میلیون نفر در باشگاههای ورزشی

وضعیت کنونی پیش آمده در باشگاههای ورزشی براساس یک مشکل عمومی و فرآگیر است، ولی یکی از ارکان و اولویت‌های هر دولتی موضوع کسبوکار و اشتغال و ازسوی دیگر، کاهش بیکاری است. این در حالی است که روزانه چندین باشگاه ورزشی تعطیل شده اند یا در آستانه تعطیلی و تغییر کاربری و حتی تغییر شغل هستند و

تاکنون راهکار اثربخش و متمرثمری و همچنین رویکرد یا استراتژی مناسب و مناسبی برای پیشگیری از نابودی کسبوکار این جامعه آماری ارائه نشده است.

موضوع حائز اهمیت دیگر اینکه، کسبوکارهای ورزشی هیچ کمک یا معافیتی از طرف تأمین اجتماعی دریافت نمی کنند و علاوه بر نداشتن پشتوانه و کمک واحدهای کسبوکار ورزشی متأسفانه در گرفتن بیمه بیکاری هم موفق نبوده اند. بسیاری از پرسنل باشگاهها با وجود بیمه بودن نتوانسته اند در شرایط زمانی لازم صاحب کسبوکار شوند. از سوی دیگر، یکی از وظایف بزرگ و مهم دولت ها برای ایجاد سلامت در جامعه و پیشگیری از بیماری ها توسعه زیرساخت های ورزشی است. در این راستا، برای افزایش سرانه ورزشی بخش خصوصی به کمک دولت آمده است و سرمایه‌گذاری لازم را در جهت تحقق این امر انجام داده است. ولی در شرایط کنونی بهدلیل شیوع کرونا و همه‌گیر بودن آن، فعالیت باشگاه ها بهصورت پیوستاری بین نیمه تعطیل و تعطیلی کامل درآمده است بنابراین سرمایه‌گذاری این بخش رویکرد انقباضی به خود گرفته و در حال جمع شدن است و قطعاً سرانه اماکن و فضاهای ورزشی کاهش می یابد. از این‌رو اگر اقدام مؤثر و عاجلی در این خصوص صورت نگیرد فضایی غیرقابل توصیف و باور در حوزه باشگاهداری رقم خواهد خورد. قطع بهیقین با این وضعیت دولت آینده یا دولتهای بعدی با کمبود سرانه ورزشی مواجه خواهند شد ولی با تصمیم و اقدام مقتضی در شرایط کنونی می توان میزان ضرر و خسارت حاصل از شیوع کرونا بر پیکر باشگاه های ورزشی را کاهش داد و بهسوی آینده امیدوارانه تر نگاه و حرکت کرد.

ج) پرداخت تسهیلات حمایتی

شروع و شیوع ویروس کرونا موجب شد که تسهیلاتی برای حمایت از کسبوکارهای حوزه ورزش در نظر گرفته شود که یکی از آن تسهیلات، تخصیص وام به مبلغ حداقل ۸۰ میلیون تومان و حداکثر ۹۶۰ میلیون تومان برای کمک به باشگاههای ورزشی است.

وزارت ورزش و جوانان در راستای حمایت از باشگاه داران ورزشی آسیب‌دیده در دوران کرونا، تسهیلات حمایتی خود را در قالب وام به مقاضیان ارائه می‌کند، از این‌رو مؤسسه‌لن باشگاههای ورزشی دارای مجوز رسمی فعالیت از وزارت ورزش و جوانان پس از عضویت در (سامانه میز خدمت الکترونیکی وزارت ورزش و جوانان) و تکمیل فرم‌های درخواست خدمت، درخواست خود را به اداره کل استان مربوطه ارسال می‌کنند.

سقف مبالغ تسهیلات مورد نظر براساس گروه بندی ورزشی انجام شده به شرح زیر است که باید در فرم درخواست، گروه مربوط به نوع باشگاه خود را انتخاب کند.

جدول ۲. گروه‌بندی تسهیلات حمایتی باشگاه‌های ورزشی آسیب‌دیده از کرونا^۱

گروه	عنوان	سقف مبلغ تسهیلات (ریال)
۱	پارک‌های آبی و اماكن ورزشی چندمنظوره ویژه	۹,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	مجتمع‌های ورزشی، پیست‌های موتورسواری و کارتینگ	۴,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	زمین‌های چوگان، زمین‌های گلف، پیست‌های اسکی، سالن‌های بولینگ، سالن‌های ورزشی جانبازان و معلولان، باشگاه‌های سوارکاری	۱,۹۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	قایقرانی، تنیس، دومیدانی، بسکتبال، هندبال، والیبال، فوتسل، بوکس، بیلیارد، کاراته، تکواندو، کونگ فو، هنرهای رزمی، جودو، تیراندازی، تیر و کمان، شطرنج، شمشیربازی، کشتی، کبدی، کوهنوردی، سه‌گانه	۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	استخرهای شنا شیرجه واترپلو ابعاد ۵۰*۲۵ متر	۳,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	استخرهای شنا شیرجه واترپلو ابعاد ۳۳*۱۶ متر	۲,۵۶۰,۰۰۰,۰۰۰
۷	استخرهای شنا شیرجه واترپلو ابعاد ۲۵*۱۲ متر	۱,۹۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	استخرهای شنا شیرجه واترپلو ابعاد کمتر از ۲۵ متر	۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰

از سوی دیگر، چالش‌های متعدد پیش روی باشگاه داران متقاضی دریافت این تسهیلات موجب شده است که حدود ۹۰ درصد از باشگاه‌های ورزشی موفق به دریافت وام نشوند. همچنین مقرر شد که آن ۱۰ درصدی از باشگاه داران که موفق به دریافت این تسهیلات شده‌اند با یک تنفس ۶ ماهه و از ماه هفتم دریافت وام ، شروع به بازپرداخت اقساط وام کنند ولی متأسفانه با اینکه اسفندماه این وام را دریافت کرده‌اند از فروردین ماه و در زمان تعطیلی باشگاه‌ها و بدون هیچ تنفسی موعد پرداخت قسط وام و بهره آن آغاز شده است که اگر یک قسط آن پرداخت نشود در کنار گرو بودن سند ملکی، رابطه بهره ۱۲ درصدی بانک و باشگاه به رابطه ۲۴ درصدی تغییر پیدا می‌کند.

۱. اطلاعات تسهیلات ارائه شده توسط وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۹.

به نظر می رسد این وام به جای کمک به باشگاه های ورزشی ، آنها را به سمت واحد های ورشکسته بدھکار سوق داده است و حالا بسیاری از باشگاه ها به این شرایط دچار شده اند و روز ب روز متتحمل تعطیلی های اجباری بیشتری می شوند . پیشنهادی که در اینجا مطرح می شود این است که حدائق یک سال تنفس برای باز پرداخت این وام ها در نظر گرفته شود و باشگاه هایی که نتوانسته اند این تسهیلات را دریافت کنند حتماً وارد چرخه دریافت این وام شوند.

د) بازنگری در اجاره بها

موضوع دیگر در خصوص باشگاه داران مرتبط با اجاره بهای محل یا مکان باشگاه است . با توجه به تعطیلی باشگاه ها و نبود شرایط حدائقی برای ورزش کردن و فعالیت بدنی در باشگاه ها و همچنین کسب درآمد، پیشنهاد می شود که اجاره بهای حدائق مکان های دولتی در مرحله ای که هنوز کرونا به اتمام نرسیده است ولی باشگاه ها بازگشایی می شوند تا پایان دوره کرونا براساس شرایط مراجعه کننده ها و پروتکل های موجود سنجیده شود.

یکی از مواردی که هیئت دولت تصویب کرده است، پرداخت نشدن اجاره در زمان تعطیلی باشگاه هاست که چون اختیار تصمیمگیری در این خصوص بر عهده مدیر دستگاه ها است غالب مدیران از این تصمیم تبعیت نکردند و شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی که زیرمجموعه وزارت ورزش و جوانان است و مجموعه شهرداری ها این مصوبه را اجرا نمی کنند.

به نظر می رسد در این بین، مصوبه قاطع تری نیاز است تا در مدت تعطیلی باشگاهها، اجاره بهای اماکن ورزشی دولتی دریافت نشود و بعد از اتمام دوره کرونا این دوره به قرارداد اضافه و اجاره نیز گرفته شود . در این بین مستأجرهایی که م ژجر خصوصی دارند شامل هیچ قانونی نمی شوند آنها یا باید کسبوکارشان را تعطیل کنند یا اجاره را کامل پرداخت کنند؛ در حالی که هیچ درآمدی نداشته‌اند و در حالت خوشبینانه درآمد بسیار ناچیز و حداقلی داشته‌اند.

ه) تغییر کاربری باشگاهها

کرونا و شیوع آن موجب شده که چالش‌ها و مشکلات متعددی در حوزه های مختلف روی دهد . از این‌رو یکی از چالش‌های عمدۀ که در این شرایط و به‌دلیل تعطیلی کسبوکارهای ورزشی ایجاد شده است و کاملاً برخلاف توسعه اماکن و فضاهای ورزشی است اینکه شهرداری‌ها از اماکن مسکونی با شرایط باشگاه‌های ورزشی درخواست دارند که تغییر کاربری دهند.

شورای شهر تهران در سال ۱۳۸۴ و در این خصوص مصوب کرد که «به‌منظور افزایش فضای ورزشی به واحدهای مسکونی با شرایط مورد قبول از ادارات کل ورزش و جوانان (ادارات کل تربیت بدنی وقت) و ه مچنین مجوز آتش‌نشانی و پلیس راه ر این اجازه داده شود که مانند دیگر مشاغل تغییر کاربری داشته و به شرط عدم ایجاد مزاحمت فضای ورزشی تولید کنند».

باشگاه‌های ورزشی امروزه با تعطیلی مدام و روزافزوری مواجه شده‌اند. از سوی دیگر، شهرداری‌ها از اماکن مسکونی با شرایط باشگاه‌های ورزشی درخواست تغییر کاربری به واحدهای خدماتی و تجاری را دارند و این برخلاف توسعه زیرساخت‌ها و فضاهای

ورزشی است که جهت تحقق این امر و افزایش سرانه اماکن و فضاهای ورزشی، وزارت ورزش و جوانان و در رأس آن، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور، برنامه‌ریزی‌های زیادی در این خصوص انجام داده اند. در هر صورت، هجوم مخرب کرونا به ورزش کشور و بهخصوص باشگاه‌ها و صاحبان کسبوکارهای ورزشی موجب شده است آسیب‌های فراوانی به این بخش وارد شود که تبعات مخرب آن در درازمدت بیشتر نمایان می‌شود. این شرایط که قطعاً بر مدیران ارشد کشور هم پوشیده نیست نیازمند تحلیل بهموقعي است تا با اتخاذ سیاست‌های جدید و اجرای آنها زمینه لازم برای کاهش آسیب‌ها و پیامدهای بعدی و بزرگ‌تر مهیا شود.

جمع‌بندی

اگر براساس پروتکل‌های مقابله با کرونا، باشگاه‌های ورزشی تعطیل شوند چه بسا تصمیم نادرستی نباشد. اما، تصمیم نادرست آن‌جاست که راهکارهایی برای جبران خسارت‌های وارد به باشگاه‌ها بهدلیل تعطیلی‌های مزبور اندیشیده رشود.

شواهد و قرائن گویای این مطلب است که باشگاه‌ها در پرداخت اقساط بانکی، اجاره‌ها و حقوق کارکنان و مریبان‌شان دچار مشکل شده‌اند و معلوم نیست چه زمانی این وضعیت نگران‌کننده به پایان می‌رسد. نتیجه اینکه بهدلیل تداوم این وضعیت، موارد زیر به وجود می‌آید:

- با توجه به اینکه هم‌اکنون آسیب کرونا بر کسبوکارهای ورزشی به بالاترین میزان خود رسیده است و باشگاه‌های ورزشی سراسر کشور بهدلیل تعطیلی‌های مستمر و عدم پشتیبانی لازم توان حفظ خود، مریبان و کادر خدماتی و اداری را ندارند از این‌رو

به طور روزانه ضرر اقتصادی، تغییر کاربری باشگاه های ورزشی، بیکاری روزافزون مریبان و نیروهای خدماتی و اداری باشگاه ها رخ می دهد و کسی هم پاسخگوی این وضعیت نگران کننده نیست.

- تداوم این وضعیت به منزله محو تدریجی بخش خصوصی حوزه ورزش استکه با سرمایه‌گذاری در بخش سلامت و تندرستی مردم به یاری دولت آمده بود تا باز اقتصادی دولت را کاهش دهد. اکنون به دلیل سیاست‌های اتخاذ شده ستاد کرونا نه تنها فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نزدیک صفر شده است بلکه خروج پرشمار سرمایه‌گذاران از این بخش حیاتی برای سلامت جامعه قابل مشاهده است.

- به رغم تعطیلی باشگاه های ورزشی، مالکان اماكن بخش خصوصی و حتی بخش‌های دولتی بر دریافت اجاره های خود اصرار دارند و هیچ پشتوانه قانونی برای حمایت از باشگاه‌داران وجود ندارد. حتی زمان بازپرداخت تسهیلات بانکی کرونا هم فرا رسیده است و در حالی که باشگاه‌ها با تصمیم ستاد کرونا تعطیل هستند باید نسبت به پرداخت بدھی خود به بانک‌ها نیز مبادرت ورزند. با این سیاست ستاد کرونا، باشگاه‌داران ورشکسته دیروز به باشگاه داران ورشکسته و بدھکار امروز تبدیل شد هاند و متأسفانه مجموعه این سیاست‌ها به ظیس و نامیدی باشگاه‌داران سراسر کشور منجر شده است.

- تداوم این وضعیت به تشدید کم تحرکی و شیوع بیماری های غیرواگیر منجر خواهد شد که تبعات آن کمتر از همه گیری کرونا نیست و این وضعیت نگران کننده‌ای است که لزوم بازنگری در سیاست تعطیلی باشگاه‌های ورزشی را یادآور می‌شود.

به طور خلاصه وضعیت کنونی باشگلهای ورزشی در دو و کرونابدین صورت است که

۱. تعطیلی و تغییر کاربری باشگاه‌ها شتاب گرفته است؛

۲. مریبان بی‌شماری بیکار شده‌اند؛

۲. کم تحرکی افزایش یافته است؛
۴. کارکنان باشگاهها بیکار شده‌اند؛
۵. احتمال ابتلا به نوع شدید کرونا بهدلیل کم تحرکی افزایش یافته است؛
۶. تمایل بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در حوزه ورزش به میزان چشمگیری کاهش یافته است؛

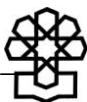
نکته بسیار مهم و قابل تأمل این است که موارد فوق نشان می دهد که صنعت باشگاهداری ایران مستقیماً با خطر ورشکستگی روبرو شده است. البته یک نکته دیگر هم افزایش هزینه‌های اخذ شده از مراجعان به باشگاه‌ها است که به دلیل تعطیلی‌های مداوم و تأمین هزینه‌های باشگاه می باشد که همین عدم حمایت دولت موجب انتقال تأمین از جیب مردم و یا عدم مراجعة آنان به باشگاه‌ها شده است.

پیشنهادها

- اجرای مصوبات هیئت دولت برای بخشنودگی اجاره اماکن ورزشی در وزارت ورزش و جوانان، ادارات کل ورزش و جوانان، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور و دیگر سازمان‌های دولتی،
- کارشناسی مجدد اجاره‌بهای سال ۱۴۰۰،
- حضور یک نماینده باشگاهداران در ستاد کرونای ورزش و کمیسیون ماده (۵)،
- با توجه به اینکه تسهیلات بانکی وام‌های پرداختی هیچ تنفسی نداشته‌اند، بانک ۱۵ مطالبه بازپرداخت با سود را دارند، بنابراین پیشنهاد می شود تنفسی یک ساله برای بازپرداخت وام‌ها لحاظ شود.

- تعطیلی متناوب باشگاه ها موجب ایجاد باشگاه های زیرزمینی غیرقانونی شده است، بنابراین نیاز است که با حمایت همه جانبه از باشگاه های ورزشی موجود شرایط را برای ادامه فعالیت آنها فراهم کرد تا باشگاه های ورزشی به دنبال انتخاب مسیر نادرست و غیرقانونی نباشند و با توجه به اینکه خیل بیکاری پرسنل و مریبیان قابل جبران نیست و ازسوی دیگر، سلامت جامعه و اوقات فراغت مردم در آینده به شدت آسیب می بیند.
- با توجه به اینکه شهرداری ها از اماکن مسکونی با شرایط باشگاه های ورزشی درخواست تغییر کاربری به واحد های خدماتی و تجاری را در ازای مطالبه دریافت وجه دارند و این برخلاف توسعه زیرساخت ها و فضاهای ورزشی است لذا می توان با ارائه حکمی از این اقدام جلوگیری کرد.
- ستاد مقابله با کرونا در ورزش ملزم است که پروتکل های بهداشتی رشته های مختلف ورزشی را براساس محتوای ارائه شده در پیوست^۱ مورد بازنگری و ساماندهی قرار دهد و بازگشایی باشگاه های ورزشی براساس طرح باشگاه ایمن و بررسی امکان برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی انجام پذیرد. با توجه به نقش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در طراحی دستورالعمل باشگاه های ایمن و همچنین زیرساخت ها و اماکن متنوع ورزشی شهرداری ها در سراسر کشور و به ویژه کلان شهر تهران و تولی گری وزارت ورزش و جوانان؛ هماهنگی و هم افزایی این سه دستگاه را برای ساماندهی و بازگشایی باشگاه های ورزشی و تداوم فعالیت می طلبد.
- پیشنهاد می شود که شهرداری های سراسر کشور با همکاری فدراسیون ورزش های همگانی، لیگ آمادگی جسمانی آنلاین را در سطوح محله، منطقه، شهر، استان و ملی برگزار کنند.

۱. دستورالعمل فعالیت بدنی سازمان جهانی بهداشت.

پیوست

دستورالعمل فعالیت بدنی سازمان جهانی بهداشت^۱

- نوزادان کمتر از یک سال باید چندین بار در روز فعالیت بدنی داشته باشند.
- کودکان کمتر از پنج سال باید ۱۸۰ دقیقه در روز فعالیت بدنی داشته باشند؛ کودکان سه تا چهار سال باید یک ساعت در روز فعالیت متوسط یا شدید داشته باشند.
- کودکان و نوجوانان ۵ تا ۱۷ سال باید حداقل ۶۰ دقیقه در روز فعالیت بدنی متوسط تا شدید داشته باشند؛ این گروه سنی حداقل باید سه بار در هفته فعالیت‌هایی را انجام دهنده که باعث تقویت عضلات و استخوان‌ها شود.
- بزرگسالان ۱۸ تا ۶۴ سال باید حداقل ۱۵۰ دقیقه در هفته فعالیت بدنی با شدت متوسط یا حداقل ۷۵ دقیقه در هفته فعالیت بدنی شدید داشته باشند؛ این گروه سنی باید دو یا چند بار در هفته فعالیت‌های تقویت‌کننده عضلات را انجام دهنده.
- سالمندان بیشتر از ۶۴ سال باید حداقل ۱۵۰ دقیقه در هفته فعالیت بدنی با شدت متوسط یا حداقل ۷۵ دقیقه در هفته فعالیت بدنی شدید داشته باشند؛ این گروه سنی باید دو یا چند بار در هفته فعالیت‌های تقویت‌کننده عضلات را انجام دهنده.
- سالمندان با قدرت حرکتی ضعیفتر باید سه یا چند روز در هفته فعالیت‌هایی را انجام دهنده که باعث افزایش تعادل و کاهش احتمال افتادن شود.
- فعالیت بدنی عملکرد ایمنی را بهبود بخشیده و التهاب را کاهش می‌دهد؛ بنابراین می‌تواند شدت عفونت‌ها را کمتر کند.

- فعالیت بدنی می‌تواند شیوع برخی از بیماری‌های زمینه‌ای از جمله دیابت نوع ۲ و بیماری‌های قلبی عروقی را کاهش دهد. این بیماران در صورت ابتلا به بیماری کووید ۱۹ در معرض خطر بیشتری هستند و شیوع عوارض کووید ۱۹ در این بیماران بیشتر است.
- فعالیت بدنی با کاهش علائم اضطراب و افسردگی می‌تواند به عنوان یک ابزار قدرتمند کنترل استرس عمل کند.
- استرس و اضطراب ناشی از شیوع بیماری کووید باعث اختلال در سطح کورتیزول می‌شود که تأثیر منفی بر عملکرد ایمنی و التهاب دارد. فعالیت بدنی می‌تواند سطح کورتیزول را در حد تعادل حفظ کرد.
- داشتن فعالیت بدنی مناسب یکی از بهترین روش‌ها برای حفظ ذهن و بدن سالم است.
اگرچه فعالیت بدنی در محیط بیرون بسیار لذت‌بخش است، اما برای محافظت از خود و دیگران از کووید ۱۹ لازم است اصول بهداشتی را رعایت کنیم:
  - به پارک و فضای سبزی که نزدیک منزل است مراجعه کنیم (رفتن مسافت زیاد برای رسیدن به پارک و فضای سبز ممکن است باعث گسترش کرونا شود).
  - در مسافت‌های طولانی، ممکن است در طول مسیر توقف کنیم؛ این باعث می‌شود که با افرادی که قبلاً تماس نداشته‌ایم، تماس برقرار کنیم.
  - در مسافت‌های طولانی، ممکن است در معرض سطوح آلوده به ویروس کرونا قرار بگیریم در صورت رفتن به پارک و فضاهای سبز دور، تاحدامکان از وسیله شخصی استفاده کنیم.
  - فاصله اجتماعی با دیگران را رعایت کنیم.

- زمانی که برای انجام فعالیت بدنی به بیرون از منزل می‌رویم (به طور مثال به پارک و مراکز تفریحی) با فاصله‌گذاری اجتماعی، شستشوی دست و یا ضد عفونی کردن و ملاحظات مربوط به سرفه و عطسه، خود و دیگران را از مبتلا شدن به کووید ۱۹ محافظت کنیم.
- از حضور در اجتماعات دوری کنیم و در صورت اجبار به حضور در جامعه، فاصله‌گذاری اجتماعی را به طور جدی رعایت کنیم.
- برای حضور در مکان‌های خارج از منزل از ماسک استفاده کنیم.
- استفاده از ماسک برای کودکان کمتر از دو سال، افرادی که مشکل تنفسی دارند، افرادی که نمی‌توانند حرکت کنند و افرادی که بدون کمک دیگران قادر به حرکت دادن ماسک نیستند، نباید استفاده شود. لذا بهتر است که این افراد را به مناطق شلوغ نبریم.

در صورت استفاده از استخر رعایت نکات بهداشتی ضروری است:

- در محیط بیرون از آب استخر (محل دوش گرفتن، تعویض لباس، تحویل وسایل، سرویس‌های بهداشتی و غیره) احتمال شیوع بیماری کووید بالاست.
- در استفاده از استخر بهویژه در شهرهای پرخطر از لحاظ شیوع کرونا، باید بسیار احتیاط کنیم.
- اگر احساس بیماری می‌کنیم یا اخیراً در معرض کووید ۱۹ قرار گرفته‌ایم، به هیچ‌وجه به استخر نرویم.
- فاصله‌گذاری اجتماعی را با داشتن فاصله ۱.۵ تا ۲ متری از افرادی که با آنها زندگی نمی‌کنیم، رعایت کنیم.
- تا حد ممکن در محیط استخر، خوراکی مصرف نکنیم.

پیام‌های بهداشتی در مورد استفاده از ماسک حین انجام فعالیت بدنی در شرایط کرونا

- از انجام هرگونه فعالیت بدنی متوسط تا شدید در مراکز شلوغ خودداری کنیم.
- در صورت ابتلا به مشکلات زمینه‌ای از جمله دیابت، بهتر است در منزل ورزش کنیم و اگر در خارج از منزل ورزش می‌کنیم باید حتماً از ماسک استفاده کنیم.
- استفاده از ماسک در فعالیت بدنی متوسط تا شدید بهویژه فعالیت‌های ورزشی شدید می‌تواند باعث ایجاد مشکلات تنفسی در حین فعالیت شود.

پیام‌های بهداشتی برای فعالیت بدنی مبتلایان یا بهبود یافته‌گان بیماری کووید ۱۹

- در صورتی که احساس بیماری می‌کنیم یا تست کرونای ما مثبت است، بهیچ‌وجه نباید در خانه یا بیرون از خانه فعالیت بدنی داشته باشیم و باید در استراحت کامل به سر بریم.
- در زمان ابتلا به کووید انجام فعالیت بدنی، باعث پیشرفت هرچه بیشتر بیماری می‌شود.
- بعد از اتمام بیماری کووید به مدت دو تا چهار هفته نباید فعالیت بدنی متوسط تا شدید انجام دهیم. سپس می‌توانیم فعالیت بدنی سبک مانند پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری نرم داشته باشیم و به تدریج شدت فعالیت بدنی خود را افزایش دهیم.
- اگر قصد انجام فعالیت بدنی در خارج از منزل را داریم باید همه نکات مربوط به فاصله‌گذاری اجتماعی (حداقل ۱.۵ متر فاصله از دیگران) و استفاده از ماسک را رعایت کنیم.

- اگر به دلیل ابتلا به کووید دچار کاهش وزن غیرمعمول شده‌ایم، در دوره نقاہت حتماً باید برای جبران این کاهش وزن اقدام کنیم؛ زیرا معمولاً در این کاهش وزن، بافت‌های بدن از جمله عضلات تحلیل می‌روند. پس باید هم به نوع تغذیه و هم به نوع فعالیت بدنی توجه کرد. نوع فعالیت بدنی پیشنهادی، مقاومتی سبک (مثل تمرینات تحمل وزن) است که به تدریج می‌توان شدت این تمرینات را افزایش داد.
- قبل از انجام فعالیت بدنی ۵ دقیقه بدن خود را گرم کنیم (حرکات ورزشی را به تدریج افزایش دهیم) تا قلب، ریه‌ها و عضلات هماهنگی لازم را برای مصرف انرژی و اکسیژن به دست آورند.
- ۵ تا ۱۰ دقیقه قبل از اتمام ورزش از شدت و سرعت ورزش کم کنیم تا دستگاه‌های بدن برای دفع مواد زاید تولید شده در عضلات فرصت کافی داشته باشند.
- گرم و سرد کردن بدن قبل و بعد از انجام فعالیت بدنی باعث شادابی شده و از دردهای عضلانی پس از آن پیشگیری می‌کند.

مرکز پژوهش
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۷۸۲۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: واکاوی وضعیت اقتصادی باشگاه‌های ورزشی در دوران کرونا

نام معاونت: مطالعات فرهنگی

تهییه و تدوین: مهدی مرادی

ناظران علمی: مسعود فیاضی، صادق ستاری‌فرد

همکاران: عطیه‌البیادات حسینی ساداثی‌نژاد، میثم رحیمی‌زاده

اظهارنظرکننده: شهاب طلاعی شکری

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. باشگاه‌های ورزشی

۲. وضعیت اقتصادی

۳. کرونا

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۸/۴